

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы
Яңасала авыл жирлегә Советы

КАРАРЫ

«10» апрель 2019 ел

№ 117

«Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Яңасала авыл жирлегә "муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү турындагы нигезләмәне раслау хақында"

«Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Яңасала авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларға үзгәрешләр мониторингы үткәрү буенча эшчәнлеген камилләштерү максатларында, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Яңасала авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Яңасала авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Советы карар кабул итте:

1. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Яңасала авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү турында нигезләмәне расларга.

2. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Яңасала авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарына:

үз нормаларын ижәт итү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган нигезләмәгә таянып эш итәргә;

күрсәтелгән нигезләмәнең үтәлеше өчен җаваплы затларны билгеләргә; җаваплы затлар тарафыннан билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфай күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. "Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Яңасала авыл жирлегә" муниципаль берәмлеге составына керүче жирлекнең жирле үзидарә органнарына муниципаль норматив хокукый актларның законнарға, муниципаль берәмлекләр уставларына туры килүен системалы контрольдә тотуны гамәлгә ашыру максатларында мониторинг үткәрүне тәэмин итә торган муниципаль норматив хокукый актлар кабул итәргә тәкъдим итәргә.

4. Әлеге карарны " Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Яңасала авыл жирлегә" муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга, шулай ук аны Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны «Татарстан

Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Яңасала авыл җирлеге " муниципаль берәмлеге башлыгына йөкләргә.

6. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән ун көн узгач үз көченә керә.

**Татарстан Республикасы
Кама Тамагы муниципаль районы
Яңасала авыл җирлеге башлыгы,
Татарстан Республикасы Кама Тамагы
муниципаль районы Яңасала
авыл җирлеге Советы рәисе**

И.Х.Шинәбеев

Татарстан
Республикасы
Кама Тамагы
муниципаль районы
Яңасала авыл жирлеген
Советы карары белән
расланган
10.04.2019ел № 117

“Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Яңасала авыл жирлеген” муниципаль берәмлеген жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр керту мониторингын үткәру турында нигезләмә”

I. Гомуми нигезләмәләр

1. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Яңасала авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр керту мониторингы (алга таба-Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Яңасала авыл жирлеген) – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) үз вәкаләтләре чикләрендә жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм план эшчәнлеген, муниципаль актларны кабул итүне (басмасын) тәэмин итү өчен мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү, үз көчен югалткан дип тану (гамәлдән чыгару) буенча күздә тоталар.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә

3. Жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының юридик хезмәт (юридик бүлеген) һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәру өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнең максатлары булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрен, каршылыкларны, пробелларны бетерү, хокукый җайга салуда кабатлау;обеспечение систематизации нормативной правовой базы органов местного самоуправления;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренен (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау);повышение эффективности правоприменения; выявление факторов, снижающих эффективность

реализации муниципальных актов;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә ала жыю, гомумиләштерү, анализ һәм бәяләү үзгәрешләр:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары;

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Яңасала авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткәрүнең нигезләре булып торалар:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

хокукый жайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында массакуләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкиллеке органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәжәгатьләре, шул исәптән үз эченә алган мөрәжәгатьләр:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Хокукый экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә эзерләнгән, аны үткәрүгә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләренң, еминарларның, гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары элге нигезләмәненң 4 пунктында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә,

киңәшмәләр, консультациялар үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:

әлеге нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дөгъвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы) ;

прокурор актлары

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәреелгән нормалар иҗат итү эше нәтижәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенә «региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэмин итү, әлеге нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторинг гамәлгә ашырганда түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән зур юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенә чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;

иҗтимагый мөнәсәбәтләренә хокукый җайга салуда тулылык;

коллизия хокук нормалары;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

аны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ;

норматив хокукый актларны куллану тәҗрибәсе булу;

норматив хокукый актларны куллануның бертөрле практикасының булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм эчтәлегә;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Муниципаль актларга, жирле үзидарә органнары тарафыннан үзгәрешләр кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы нәтижәләре буенча ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, Яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткөрүгә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дөүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкиллекле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор жавабы актларыннан тыш, мониторинг «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган карарлардан тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткөрү нәтижәләре турында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлегә нигезләмәнең 14 пункттындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткөрү өчен жаваплы затлар жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижәләре турында хисап тоталар.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) карап торырга тиеш:

мониторинг үткөрү объекты турында мәгълүмат;

мониторинг үткөрү башкаруучылары турында мәгълүмат;
мониторинг үткөрү чоры турында мәгълүмат;
хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасы,
мониторинг үткөрү нигезләр.

16.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) карап торырга мөмкин:

хокукый жайга салуның ачылган проблемалары турында мәгълүмат;
муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижеләренә нигезләнган башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына законнар белән билгеләнган тәртиптә һәм срокларда кертү өчен жиберелә.

Әлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачылган муниципаль актлар жиберелә, анда тотылмый.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзер булырга мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткөрү һәм хокукый ижат итү эшчәнлегә өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны жирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле хокукый жайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жаваплы затлар жаваплы.

20. Тискәре нәтижеләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижеләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплы.
